

2021 Rhif 1418 (Cy. 368)

ADDYSG, CYMRU

**Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb
2010 (Disgyblion Ysgol Anabl)
(Cymru) 2021**

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud darpariaeth ynghylch dyletswyddau awdurdodau lleol yng Nghymru o dan baragraffau 6B, 6C a 6D o Atodlen 17 i Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

Mae rheoliad 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch y trefniadau y mae rhaid i awdurdod lleol eu gwneud i ddarparu cyngor a gwybodaeth ynghylch gwahaniaethu ar sail anabledd mewn ysgolion i ddisgyblion anabl a'u cyfeillion achos.

Mae rheoliad 3 yn gwneud darpariaeth ynghylch penodi personau annibynnol i hwyluso datrys anghydfodau ynghylch gwahaniaethu ar sail anabledd mewn ysgolion.

Mae rheoliad 4 yn gwneud darpariaeth ynghylch penodi personau i ddarparu gwasanaethau eirioli annibynnol ar gyfer disgyblion ysgol anabl.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth yr Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ.

2021 Rhif 1418 (Cy. 368)

ADDYSG, CYMRU

**Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb
2010 (Disgyblion Ysgol Anabl)
(Cymru) 2021**

Gwnaed 13 Rhagfyr 2021

*Gosodwyd gerbron Senedd Cymru 14 Rhagfyr
2021*

Yn dod i rym 5 Ionawr 2022

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau ym mharagraffau 6B(3), 6C(4) a 6D(4) o Atodlen 17 i Ddeddf Cydraddoldeb 2010(1) yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn.

Enwi, cychwyn a dehongli

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Disgyblion Ysgol Anabl) (Cymru) 2021.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 5 Ionawr 2022.

(3) Yn y Rheoliadau hyn, ystyr "Deddf 2010" yw Deddf Cydraddoldeb 2010.

(4) Mae i eiriau ac ymadroddion Cymraeg yn y Rheoliadau hyn sy'n cyfateb i eiriau ac ymadroddion Saesneg a ddefnyddir yn Neddf 2010 yr un ystyr â'r geiriau a'r ymadroddion hynny yn y Ddeddf honno, ac eithrio i'r graddau yr ymddengys bwriad i'r gwrthwyneb.

Cyngor a gwybodaeth

2.—(1) Wrth wneud trefniadau o dan baragraff 6B(1) o Atodlen 17 i Ddeddf 2010 i ddarparu cyngor a gwybodaeth i ddisgyblion ysgol anabl yn ei ardal, ac i gyfeillion achos(2) disgyblion o'r fath, rhaid i awdurdod lleol sicrhau bod y cyngor a'r wybodaeth

(1) 2010 p. 15.

(2) Mae paragraff 6A o Atodlen 17 i Ddeddf 2010 yn darparu ar gyfer penodi cyfeillion achos.

hefyd yn cael eu darparu i rieni disgyblion ysgol anabl yn ei ardal.

(2) Rhaid i'r trefniadau ei gwneud yn ofynnol i'r cyngor a'r wybodaeth gynnwys y canlynol—

- (a) hawliau disgyblion ysgol anabl o dan Ddeddf 2010 sy'n ymwneud â gwahaniaethu ar sail anabledd mewn ysgolion,
- (b) dyletswyddau'r awdurdod lleol o dan Ddeddf 2010 sy'n ymwneud â gwahaniaethu ar sail anabledd mewn ysgolion,
- (c) sut i gael mynediad at drefniadau'r awdurdod lleol ar gyfer datrys anghydfodau,
- (d) sut i gael mynediad at wasanaethau eirioli annibynnol, ac
- (e) sut i ddod â hawliad gwahaniaethu ar sail anabledd gerbron Tribiwnlys Addysg Cymru.

(3) Rhaid i'r trefniadau sicrhau bod y cyngor a'r wybodaeth—

- (a) yn glir, yn ffeithiol ac yn gywir, a
- (b) yn cael eu cadw'n gyfredol.

Datrys anghydfodau

3. Cyn penodi person at ddibenion paragraff 6C(2) o Atodlen 17 i Ddeddf 2010, rhaid i awdurdod lleol fod wedi ei fodloni bod y person y mae'n bwriadu ei benodi—

- (a) yn ddigon gwybodus ynghylch pwnc Pennod 1 o Ran 6 o Ddeddf 2010, a
- (b) yn annibynnol ar yr awdurdod lleol a'r personau sy'n ymwneud ag unrhyw anghydfod.

Gwasanaethau eirioli annibynnol

4.—(1) Cyn gwneud trefniadau â darparwr at ddibenion paragraff 6D o Atodlen 17 i Ddeddf 2010, rhaid i awdurdod lleol fod wedi ei fodloni—

- (a) bod y darparwr yn ddigon gwybodus ynghylch pwnc Pennod 1 o Ran 6 o Ddeddf 2010,
- (b) bod y darparwr yn meddu ar y sgiliau y mae eu hangen i gyfathrebu'n effeithiol â disgyblion ysgol anabl, gan gynnwys y rheini sydd ag anawsterau cyfathrebu,
- (c) nad yw'r darparwr ar y rhestr wahardd ar gyfer plant, neu, yn achos darparwr sy'n gweithio gyda phobl ifanc, y rhestr wahardd ar gyfer oedolion, a
- (d) y bydd y darparwr yn cadw cofnodion cyfrinachol o'r gwasanaethau a ddarperir o dan y trefniant.

(2) At ddibenion y rheoliad hwn—

- (a) ystyr “darparwr” yw person sy’n darparu gwasanaethau eirioli annibynnol,
- (b) ystyr “rhestr wahardd ar gyfer plant” a “rhestr wahardd ar gyfer oedolion” yw’r rhestrau a gynhelir gan y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd o dan adran 2 o Ddeddf Diogelu Grwpiau Hyglwyf 2006⁽¹⁾.

Jeremy Miles

Gweinidog y Gymraeg ac Addysg, un o Weinidogion

Cymru

13/12/2021

(1) 2006 p. 47.